

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR**
V Holešovičkách 41, Praha 8
Tel./fax: 286 840 129, 130
E-mail: rezkova@soc.cas.cz

Občané a bezpečnost

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2003, 03-03</i>
Otázky:	<i>ob.1, ob.2, ob.13</i>
Termín terénního šetření:	<i>3.-10.3. 2003</i>
Počet respondentů:	<i>1 110</i>
Reprezentativita:	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Výběr respondentů:	<i>kvótní výběr</i>
Zveřejněno dne:	<i>7.dubna 2003</i>
Kód tiskové informace:	<i>ob30407</i>
Výsledky zpracovala:	<i>Miluše Rezková</i>

Reprezentativnímu souboru respondentů byla v březnovém šetření položena série otázek zaměřených na bezpečnost a kriminalitu. Výsledky ukázaly, že s tím, jak se policie stará o pořádek a bezpečí občanů v místě bydliště, je 38 % respondentů spokojeno a 21 % nespokojeno. Nejednoznačně, jako "ani spokojen, ani nespokojen" hodnotí činnost policie dalších 38 %¹ - viz tabulka 1. Nespokojenost, resp. podprůměrnou spokojenost s činností policie sdělovali častěji Pražané a obyvatelé středních Čech, lidé starší 60 let a vysokoškolsky vzdělaní občané. Nadprůměrně spokojeni byli vedle toho lidé s dobrou životní úrovní.

Tabulka 1: **Spokojenost s činností policie v místě bydliště** (v %)

Velmi spokojen	3
Poměrně spokojen	35
Ani spokojen, ani nespokojen	38
Poměrně nespokojen	15
Velmi nespokojen	6
Neví	3

Výzkum dále zjišťoval, nakolik bezpečně se občané cítí ve svém bydlišti a uvnitř svých domovů. Otázka byla pokládána srovnatelným způsobem jako v minulých letech², proto je možné určit, jak se pocit bezpečí občanů vyvíjí. Provedená šetření nasvědčují, že pocit bezpečí ve vlastním domově se v průběhu uplynulých pěti let proměnil poměrně málo: většina občanů jej má ve dne i po setmění, přitom po setmění slábne. V současnosti se doma necítí bezpečně ve dne 9 % a po setmění 18 % respondentů - viz tab. 2.

¹ Otázka: „Jste spokojen s tím, jak se policie stará o pořádek a bezpečí občanů v místě vašeho bydliště? Jste ...“ - viz tab. 1.

² Otázka: „Cítíte se bezpečně I. ve svém bytě, domě a) ve dne b) po setmění? II. V místě vašeho bydliště a) ve dne b) po setmění?“

Pokud jde o bezpečnost v místě bydliště za dne, pak podíl respondentů, jimž jistota chybí, je shodný s tím, který by zjištěn v souvislosti s domácím prostředím, tedy 9 % - viz tab. 3. Po setmění v ulicích však pocit ohrožení rapidně narůstá, a to na 40 %. V letech 1999 a 2000 se nicméně blížil až k 50 procentům.

Tabulka 2: **Cítíte se bezpečně ve svém bytě, domě?** (v %)

	Ve dne				Po setmění			
	99	00	01	03	99	00	01	03
Rozhodně ano	43	46	40	42	30	29	24	31
Spíše ano	49	47	54	49	50	49	57	51
Spíše ne	7	6	6	7	17	18	16	14
Rozhodně ne	1	1	0	2	3	4	2	4

Dopočet do 100 % ve sloupcích tvoří odpovědi „nevím“.

Tabulka 3: **Cítíte se bezpečně v místě vašeho bydliště?** (v %)

	Ve dne				Po setmění			
	99	00	01	03	99	00	01	03
Rozhodně ano	35	35	32	38	12	10	10	17
Spíše ano	55	55	59	53	40	40	46	41
Spíše ne	8	9	8	6	37	35	32	32
Rozhodně ne	2	1	1	3	9	14	10	8

Dopočet do 100 % ve sloupcích tvoří odpovědi „nevím“.

Nejvíce ohroženi se cítí lidé starší šedesáti let, postrádající pocit bezpečí ve všech sledovaných situacích a prostředích. Dále jsou to i občané se subjektivně pocítovanou špatnou životní úrovní. Nejistotu po setmění doma - a po setmění i v místě bydliště - přiznávají větší měrou ženy. Pražanům chybí častěji pocit bezpečí ve veřejném prostoru ať již ve dne ("ne": 12 %), nebo, a to většinou z nich, po setmění (55 %). Dotázaní z měst od 30 000 do 80 000 obyvatel a ze severozápadní části republiky se po setmění nadprůměrně obávají o svou bezpečnost ("ne": kolem 54 %).

Respondenti na závěr informovali o svých osobních či zprostředkovaných zkušenostech s trestnou činností³ - viz tab. 4. Téměř pětina uvedla, že během loňského roku se obětí trestného činu stal někdo z jeho blízkých (18 %) a 7 % vypovědělo, že se jí stali osobně.

Tabulka 4: **Stal se někdy během loňského roku obětí nějakého trestného činu.....:** (v %)

	ANO	NE	NEVÍ
Někdo z vašich blízkých?	18	77	5
Vy osobně?	7	93	0

I v tomto případě se projevil již dříve zjištěný vliv určitých sociálně demografických faktorů. O incidentech, jejichž obětí se stali jejich blízcí, hovořili více dotázaní z Prahy (28 %) a z měst o velikosti 30 000 - 80 000 obyvatel (26 %), obecně respondenti se špatnou životní úrovní. Rovněž o svých osobních zkušenostech jako obětech trestného činu vypovídali častěji Pražané (12 %) a z hlediska typu ekonomické aktivity osoby samostatně výdělečně činné (14 %).

³ Otázka: "Stal se někdy během loňského roku obětí nějakého trestného činu a) někdo z vašich blízkých, b) Vy osobně?"

Další analýza ukázala, že existuje souvislost mezi pocitem jistoty po setmění a osobní zkušeností s trestnou činností. Asi čtvrtina z respondentů, kteří byli loni oběťmi trestné činnosti, se necítí bezpečně po setmění doma (24 %) a 54 % venku v místě bydliště.